

MARIA GRIDAN

ARTA PEDAGOGICĂ CE DĂLTUIEȘTE VIITORUL PRIN TRUDA PREZENTULUI

Ca și în alte domenii de activitate, și cadrele didactice pot fi diferențiate înăuntrul profesiei lor. Unul dintre criteriile care fac diferențiere este talentul pedagogic nativ. Având în vedere dificultatea vocației de a fi profesor și nuanța personală pe care o capătă, în timp, un cadru didactic, ne așteptăm să sesizăm deosebiri semnificative între profesorii experimentați și cei novici. Maria Gridan, profesoară de limba și literatura română și inspector școlar, s-a născut cu talentul de a-i învăța pe ceilalți, de a le șlefui asperitățile, de a le diminua discrepanțele, de a le ridica moralul și de a aduce liniște și pace în jurul său. Ca inspector școlar, profesoara Maria Gridan nu-și ascunde tainele profesiei sale, dimpotrivă, este îngăduitoare cu profesorii tineri, îndrumându-i, ca și pe elevi, cu o reală camaraderie. Cu un farmec pedagogic deosebit, cu o minte brici, care taie precum un chirurg „cangrena” unui text literar, profesoara Maria Gridan a deschis ușa multor elevi către cunoaștere. Prin aspecte mereu inedite, cu care se confruntă în activitatea didactică, suprapuse volumului

de cunoaștere, priceperi și deprinderi pe care se străduiește să le imprime elevilor, profesoara Maria Gridan și-a găsit ușor calea către succesul didactic.

Revista InfoOtopeni:

Spuneți-ne câteva repere din cariera dumneavoastră didactică, stimată doamnă profesoară Maria Gridan.

Maria Gridan:

„M-am născut într-o familie tare frumoasă în care erai valoros dacă erai bun, erai valoros dacă erai, în primul rând, un om bun la suflet, dacă aveai anumite reguli după care te ghidai și erai valoros pentru lucrul bine făcut. Pasiunea pentru cariera didactică mi-a fost insuflată de bunicul meu, învățătorul Gheorghe Gridan. Am urmat, la fel ca Bunu, Școala Normală <<Spiru Haret>> din Tg-Jiu, devenită Colegiul Național <<Spiru Haret>>. Pentru că Bunu îmi spunea mereu că pot mai mult, m-am înscris la Universitatea <<Lucian Blaga>> din Sibiu, la Facultatea de Litere și Arte. A urmat, apoi, masteratul, tot la Facultatea de Litere și Arte din Sibiu (Modernism-Postmodernism). În primii ani ai carierei didactice, am predat în Gorjul natal, iar din 2010, în urma unui concurs național de titularizare, am devenit profesor titular la Liceul Teoretic <<Ioan Petruș>> din Otopeni.”

Revista InfoOtopeni: Ce v-a determinat să deveniți profesoară de limba și literatura română?

Maria Gridan: „Îmi plăcea să-l ascult pe Bunu spunându-mi diferite povești și

citindu-mi până adormeam. Mai spunea că fiecare carte are suflet și că acolo totul este frumos. Cititorul are ocazia să intre într-o lume nouă de fiecare dată când citește, iar cititul te relaxează pentru că te regăsești și pe tine, te pui în situația respectivă și te emoționează. CRED că profesorul de limba și literatura română primește emoții și oferă emoții. Simți ce ți se oferă. E un schimb continuu de emoție. Este legătura dintre elev și profesor, care sunt doi necunoscuți la începutul drumului și, totuși, se ascultă, se simt, se respectă..."

Revista InfoOtopeni: Care au fost emoțiile primelor dați în care ați fost în postura de dascăl?

Maria Gridan: „Prima dată, m-a cuprins un sentiment intens, ca o vrajă a destinului, privind <<tabloul>> care se contura în fața mea. Eram în clasa a III-a și doamna învățătoare a decis că eu o pot înlocui pentru câteva clipe. La școala noastră, sosise un reprezentant al Inspectoratului Școlar. Am continuat lecția de la tablă, de data aceasta. În clipa în care am început să dialoghez cu colegii mei, am înțeles mai bine faptul că fiecare persoană asimilează, de-a lungul vieții, o serie de cunoștințe pe care le sintetizează atunci când este nevoie. Este foarte important cum îmbini cunoștințele în așa fel încât să corespundă unor cerințe. Am obținut mai mult decât am sperat și acest lucru m-a motivat să merg mai departe. Pot spune că am avut doar de învățat. Trebuie să faci totul cu pasiune și perseverență deoarece condiția ta existențială se reflectă în acțiunile tale.”

Revista InfoOtopeni: Aveți un palmares impresionant de premii obținute la olimpiade și concursuri naționale, avizate de Ministerul Educației și Cercetării. Care este secretul?

Maria Gridan: „Puterea de a realiza ceea ce ți-ai propus presupune multă muncă și o voință neclintită. Voința este puterea spirituală de a organiza conștient

o activitate în vederea realizării unui scop propus. Ea se caracterizează printr-o bună planificare a timpului, efort susținut, curaj, insistență, hărnicie, stăruință, pasiune, dăruire. Perseverența și curajul sunt trăsături pozitive ale voinței. Ele constau în urmărirea scopului propus. Perseverența se educă prin alegerea scopurilor spre care tindem, astfel încât ele să merite să luptăm pentru îndeplinirea lor și, totodată, să fie corespunzătoare forțelor noastre. Perseverența presupune acțiune, fapte duse la capăt prin înfrângerea unor greutăți. Cred că secretul este munca multă, inteligența și o atitudine bună.”

Revista InfoOtopeni: Sunteți un model pentru mulți dintre elevii dumneavoastră. Ne puteți spune care a fost modelul sau modelele dumneavoastră?

Maria Gridan: „Este important să ai modele și exemple demne de urmat, așa cum a fost Bunu pentru mine. Dacă la o vârstă mai mică actele de voință se manifestă prin a imita modele : frații, părinții, bunicii, rudele, în adolescență, modelele pot să continue a fi cei din familie, dar de cele mai multe ori sfera se extinde. Acum apare un scop bine definit - IDEALUL - scopul suprem al activității și năzuințelor. Dacă în copilărie, idealurile sunt imediate (scris frumos, rezultate bune la învățătură, lectura suplimentară). mai târziu, apar idealuri îndepărtate, gândite și dorite. Nu se mai acceptă idealurile propuse, ci se analizează și, pe baza unei motivații serioase, se ia o hotărâre.”

Revista InfoOtopeni: Sunteți și inspector școlar al Inspectoratului Județean Ilfov. Ce le-ați sugera profesorilor de limba și literatura română din noua generație?

Maria Gridan: „Să aibă o atitudine potrivită față de învățătură. <<Non scholae, sed vitae discimus>> (Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm), spunea marele filozof latin Seneca. E înălțător să ai un țel și apoi, trecând prin foc, să ajungi

la el. Căci fără ideal omul se degradează și societatea se prăbușește <<Viața omului numai atunci este frumoasă, când urmărește un ideal>>, spunea Liviu Rebreanu, subliniind importanța acestuia pentru om. A avea un ideal înseamnă a năzui, a visa, dar asta nu presupune să dorești ceva fără a avea o bază, fără muncă, fără aptitudini. Idealul făurit trebuie să fie realizabil. Pentru aceasta trebuie să fii bine pregătit, să ai puțină șansă și talent, să fii cumpătat în eforturile tale, să nu renunți la ceea ce te poate împiedica, să treci peste dezamăgiri, să realizezi progresul."

Revista InfoOtopeni: Cum s-a conturat procesul și relația profesor-elev dintre dumneavoastră și copiii de la clasă, în aceste vremuri de pandemie? Ați întâmpinat greutăți de la distanță?

Maria Gridan: „Pentru mine a fost ușor deoarece pe unii dintre elevii mei de la clasa a XII-a Științele naturii îi cunoșteam din clasa a V-a. Le fusesem și dirigintă, chiar de două ori. Ce repede trece timpul... Sunt absolvenți și chiar viitori studenți, unii fiind admiși deja la diverse facultăți de prestigiu, iar eu încă îi numesc <<elevii mei>>... Ne cunoaștem atât de bine, încât legătură noastră a continuat la fel și în aceste vremuri. Îmi sunt simpatici și am simțit aceeași simpatie din partea lor. Cred că un profesor bun se caracterizează prin empatie, capacitatea de a înțelege nevoile și problemele elevilor. Pentru a crea o relație de empatie autentică între el și elevi, profesorului îi sunt necesare unele calități cum ar fi: interesul față de copii și dorința de a-i ajuta să se pregătească pentru viață, pasiune pentru meserie, echilibru sufletească și o concepție pedagogică modernă. Pentru ei a fost și mai simplu, uneori, pentru că orele de pregătire ROSE nu mai începeau la 7.00, ci la 16.00, iar aplicația Google Meet ne-a permis să ne vedem și să ne auzim fără restricții."

Revista InfoOtopeni: Cum ar trebui să

decurgă o oră de limba și literatura română la liceu, pentru a face orele interactive, cu dezbateri și idei?

Maria Gridan: „Legătura elev-profesor este cheia. Profesorul trebuie să se implice cu toată ființa sa, să se dedice elevilor, să nu pună niciodată propriile interese înaintea intereselor elevilor pe care îi îndrumă, să-i considere întodeauna parteneri în procesul educațional. Să-i înveți pe alții cum să învețe este o operă care implică răbdare, incertitudine, multe ore de studiu, emoție, descurajare, surâs, iar rezultatul muncii nu se poate măsura cantitativ și calitativ, imediat. Profesorul nu este doar persoana care propune conținuturi, dă sarcini, cere conduite. El stimulează și întreține curiozitatea copiilor pentru lucruri noi, le modelează comportamentele sociale, le întărește încrederea în forțele proprii, îi ajută să-și desăvârșească identitatea. Profesorul comunică ușor și clar, este plăcut și trezește mereu curiozitatea, ascultă cu adevărat elevii, respectă obiectivele disciplinei pe care o predă, este tipul de om creator, constructorul propriei lui ființe, și prin aceasta, al întregii omeniri, cum spunea Tudor Vianu în <<Filosofia culturii și teoria valorilor>>".

Revista InfoOtopeni: Ce ar trebui schimbat în educație? Avem vreo prioritate? Este programa, sunt locurile de învățare?

Maria Gridan: „Cred că trebuie să ne adaptăm. În procesul instructiv-educativ este necesară o adaptare permanentă a profesorului, iar adaptarea permanentă a comportamentului profesorului la personalitatea elevului este necesară nu atât pentru a-i face copilului plăcută șederea la școală sau pe Google Meet, cât pentru a-i trezi dorința și voința de a răspunde printr-un comportament adecvat acțiunii educative. Și în această privință, un profesor înzestat este mai

mult decât un profesionist, este un artist în meseria sa pentru că această profesie cere posesorului ei competență, dăruire și umanism, atunci când este vorba de materialul prețios cu care lucrează - omul în devenire. Un profesor trebuie să lucreze cu măiestrie, să fie un distins și eminent dascăl, excepțional cercetător, om de cultură, de o moralitate care atinge idealul, elegant în ținută și în comportament, foarte atent cu pregătirea lecțiilor, apropiat de elevi, dar în același timp intransigent cu cei care încalcă disciplina, gata oricând să se implice în corijarea neajunsurilor educaționale și de pregătire ale elevilor. Ușa profesorului trebuie să fie în permanență deschisă pentru oricine dorește să-i ceară ajutorul sau un sfat."

Revista InfoOtopeni: Credeți că Școala trebuie și poate să educe?

Maria Gridan: „Da. Școala rămâne un cadru social de muncă, în care seriozitatea și angajarea conștiință trebuie să domine, iar dacă <<natura ne aseamănă, educația ne deosebește!>>, cum spunea Confucius. Educația este foarte importantă, esențială pentru o societate. Ni se dă șansa să fim educați și ar trebui să fim conștienți cât de norocoși suntem. Educația reprezintă un tot, o legătură strânsă între profesor și elev. Unul fără altul nu se poate. Spunea un proverb vechi chinezesc: <<Educatorul este cel care deschide poarta, dar cel care are puterea să intre este elevul!>> Ar trebui să depunem cu toții efort, astfel încât în România să fie din nou valabile vorbele din bătrâni: <<Ai carte, ai parte!>>”

Revista InfoOtopeni: Cum vă raportați la părinți, care este relația cu aceștia? Ce așteptări ar trebui să aibă Școala de la părinți?

Maria Gridan: „Cu părinții nu este întotdeauna atât de ușor cum este cu elevii. Poate fi mai delicat cu unii părinți. Eu am avut noroc de părinți deosebiți

și responsabili în colectivele pe care le-am îndrumat. Cred că relația părinte-școală trebuie să se bazeze pe încredere, comunicarea eficientă asigurând încredere reciprocă. Pentru ca o comunicare în ambele sensuri, între părinți și școală, să aibă succes, școala trebuie să folosească metode eficiente de ascultare. A ști să ascuți înseamnă a fi capabil să creezi premisele colaborării. Într-o școală prietenoasă, părinții acționează ca voluntari. Părinții voluntari pot avea diverse sarcini care întăresc relațiile comunitare de încredere și bunăvoință reciprocă. Fiecare activitate este importantă pentru că arată posibilitatea că fiecare se poate implica în transformarea școlii într-o comunitate adevărată. Toți părinții trebuie încurajați să profite de numeroasele oportunități pe care le au pentru a deveni parte din viața școlii și de a extinde sensul de comunitate în familiile lor. Școala trebuie să găsească mijloace de a comunica și evidenția experiențele evolutive ale copiilor, trebuie să pregătească constant informații de calitate îndreptate spre părinți, astfel încât să-i determine să-și reexamineze atitudinile față de rolul de părinte și opiniile despre experiențele prin care trec copiii și să abordeze mult mai preocupați întreaga experiență școlară pentru că <<Unele lucruri probabil se schimbă, dar noi începem și sfârșim cu familia>>, cum spunea Anthony Brandt.”

Interviu realizat de
revista Info Otopeni